

Algemene privacyregeling Veiligheidsregio Kennemerland

concept

Herziene versie juli 2018.

Oorspronkelijke versie:

Algemene privacyregeling Veiligheidsregio Kennemerland, AB VRK 16 februari 2016.

Het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Kennemerland;

gelet op

het bepaalde in artikel 160 Gemeentewet, artikel 7 en artikel 9 Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Kennemerland 2017 en op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (verder: AVG) en Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (verder: UAVG) en de daarmee samenhangende wet- en regelgeving;

overwegende dat

de Veiligheidsregio Kennemerland persoonsgegevens van medewerkers alsmede persoonsgegevens van burgers en bedrijven verwerkt in de uitvoering van haar taken op het gebied van veiligheid en publieke gezondheidszorg;

de Veiligheidsregio Kennemerland ten tijde van een ramp of crises of in de uitvoering van haar reguliere hulpverleningstaken persoonsgegevens en slachtoffergegevens verwerkt;

het van belang is dat persoonsgegevens door de Veiligheidsregio Kennemerland op transparante wijze worden verwerkt;

de verwerking voldoet aan de wettelijke kaders, alsmede de eisen die de Veiligheidsregio Kennemerland daar zelf aan stelt;

Het wenselijk is de op 16 februari 2016 door het Algemeen Bestuur vastgestelde Algemene Privacyregeling VRK als gevolg van gewijzigde wet- en regelgeving te herzien;

het daarom van belang is om een privacyregeling vast te stellen die duidelijkheid en kaders schept voor de verwerking van persoonsgegevens binnen de Veiligheidsregio Kennemerland;

besluit

Vast te stellen het volgende:

Algemene regeling voor de omgang met persoonsgegevens binnen de Veiligheidsregio Kennemerland (te benoemen als Algemene Privacyregeling VRK)

§ 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt in aansluiting op de AVG verstaan onder:

- a. AVG: Algemene verordening gegevensbescherming
- b. Wet: Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming
- c. VRK: Veiligheidsregio Kennemerland;
- d. bestand: elk gestructureerd geheel van persoonsgegevens, ongeacht of dit geheel van gegevens gecentraliseerd is of verspreid is op een functioneel of geografisch bepaalde wijze, dat volgens bepaalde criteria toegankelijk is en betrekking heeft op verschillende personen;
- e. betrokkene: de natuurlijke persoon op wie een persoonsgegeven betrekking heeft of zijn vertegenwoordiger;
- f. AP: Autoriteit Persoonsgegevens: zoals bedoeld in artikel 51, eerste lid AVG en artikel 6 UAVG;
- g. beheerder: degene onder verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke, die is belast met de dagelijkse zorg voor de verwerking van persoonsgegevens, voor de juistheid van de ingevoerde gegevens, alsmede voor het bewaren, verwijderen, dan wel van enigerlei uitvoer van de verwerking kennis te nemen;
- h. verwerker: degene die, ten behoeve van de verwerkingsverantwoordelijke, persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen;
- i. derde: ieder, niet zijnde de betrokkene, de verwerkersverantwoordelijke, de verwerker, of enig persoon die onder rechtstreeks gezag van de verwerkersverantwoordelijke of de verwerker gemachtigd is om persoonsgegevens te verwerken;
- j. persoonsgegeven: elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon in de zin van de wet;
- k. regeling: Algemene privacyregeling Veiligheidsregio Kennemerland;
- l. verwerkingsverantwoordelijke: het bestuursorgaan dat of namens wie de doelen van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens worden vastgesteld, zijnde het algemeen bestuur van de VRK;
- m. verwerking van persoonsgegevens: elke handeling of elk geheel van handelingen met betrekking tot persoonsgegevens, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, opslaan, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere

vorm van terbeschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens.

- n. Register van verwerkingsactiviteiten: register bedoeld in artikel 30 van de AVG en artikel 3 van deze regeling waarin alle verwerkingsprocessen met betrekking tot persoonsgegevens binnen de VRK worden vermeld.

Artikel 2 Doel

Deze regeling heeft tot doel het kader vast te stellen waarbinnen de verschillende verwerkingen van persoonsgegevens binnen de gehele VRK op eenduidige en rechtmatige wijze plaatsvinden.

Artikel 3 Reikwijdte

1. Deze regeling is van toepassing binnen de VRK en heeft betrekking op een geheel of gedeeltelijk geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, alsmede de niet geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens die in een bestand zijn opgenomen of die bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.
2. Het bestuur van de VRK is verantwoordelijk voor de totstandkoming van een register van verwerkingsactiviteiten. Het register vat ten aanzien van de vastgelegde gegevensverwerkingen binnen de VRK, zoals bedoeld onder het voorgaande lid, samen wat de doeleinden zijn, wat de verwerkte gegevens zijn en de overige kenmerken van de verwerking, voor zover dat in deze regeling wordt bepaald.
3. De doeleinden en overige kenmerken van de verwerkingen van persoonsgegevens in de VRK, worden per verwerking vastgesteld en vastgelegd, voor zover dat voor die kenmerken is bepaald in deze regeling. Het vastleggen vindt plaats in het in lid 2 genoemde register.
- 4.

§ 2 VERWERKING VAN PERSOONSGEGEVENS

Artikel 4 De verwerking van persoonsgegevens in het algemeen

1. Persoonsgegevens worden in overeenstemming met deze regeling op behoorlijke en zorgvuldige wijze verwerkt en alleen voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden. De doeleinden worden benoemd in het register van verwerkingsactiviteiten.
2. Persoonsgegevens worden niet verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen.
3. Persoonsgegevens worden slechts verwerkt voor zover zij, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, toereikend, ter zake dienend en niet bovenmatig zijn.

Artikel 5 Voorwaarden verwerking van persoonsgegevens in het algemeen

Persoonsgegevens mogen slechts worden verwerkt indien ten minste één van de volgende voorwaarden van toepassing is:

- a. de betrokkene heeft voor de verwerking zijn ondubbelzinnige toestemming verleend;
- b. de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij de betrokkene partij is, of voor handelingen die op verzoek van de betrokkene worden verricht en die noodzakelijk zijn voor het sluiten van een overeenkomst;
- c. de gegevensverwerking is noodzakelijk om een wettelijke verplichting na te komen waaraan de verwerkersverantwoordelijke onderworpen is;
- d. de gegevensverwerking is noodzakelijk ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
- e. de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de goede vervulling van een publiekrechtelijke taak door de VRK;
- f. de gegevensverwerking is noodzakelijk voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verwerkersverantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, tenzij het belang of de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkene, in het bijzonder het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer, prevaleert, met name wanneer de betrokkene een kind is;

Artikel 6 De verwerking van bijzondere persoonsgegevens

1. Het verbod om persoonsgegevens te verwerken als bedoeld in artikel 9 AVG, is niet van toepassing indien de verwerking geschiedt door de VRK voor zover dat met het oog op het uitvoeren van de wettelijke taken noodzakelijk is.
2. In de gevallen als bedoeld in het eerste lid worden de gegevens alleen verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift, dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht.
3. Indien de verwerkingsverantwoordelijke gegevens persoonlijk verwerkt en op hem niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift een geheimhoudingsplicht rust, is hij verplicht tot geheimhouding van de gegevens, behoudens voor zover de wet hem tot mededeling verplicht of uit zijn taak de noodzaak voortvloeit dat de gegevens worden meegedeeld aan anderen die krachtens het eerste lid bevoegd zijn tot verwerking daarvan.

Artikel 7 Voorwaarden verwerking van bijzondere persoonsgegevens

Naast hetgeen wordt gesteld in artikel 6 van deze regeling is het verbod om persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG te verwerken tevens niet van toepassing voor zover:

- a. dit geschiedt met expliciete en uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene;
- b. de verwerking noodzakelijk is in het kader van de uitvoering van regels op het gebied van arbeids- en sociale zekerheidsrecht;
- c. de verwerking noodzakelijk is ter bescherming van de vitale belangen van de betrokkene of van een andere natuurlijke persoon;
- d. gegevens door de betrokkene duidelijk openbaar zijn gemaakt;
- e. dit noodzakelijk is voor de vaststelling, de uitoefening of de verdediging van een recht in rechte;
- f. dit noodzakelijk is ter verdediging van de vitale belangen van de betrokkene of van een derde en het vragen van diens uitdrukkelijke toestemming onmogelijk blijkt;
- g. de verwerking geschiedt door voorzieningen voor gezondheidszorg of maatschappelijke dienstverlening en verwerking noodzakelijk is voor de goede behandeling of verzorging van de betrokkene;
- h. dit noodzakelijk is ter voldoening aan een volkenrechtelijke verplichting; of

- i. de gegevens worden verwerkt door de AP of een Ombudsman als bedoeld in artikel 9:17 van de Algemene wet bestuursrecht en dit noodzakelijk is met het oog op een zwaarwegend algemeen belang, voor de uitvoering van de hen wettelijk opgedragen taken en bij die uitvoering is voorzien in zodanige waarborgen dat de persoonlijke levenssfeer van de betrokkene niet onevenredig wordt geschaad.

Artikel 8 Verstrekking van persoonsgegevens

Op grond van de te realiseren doelen en binnen de grenzen van het recht kunnen door of namens de verwerkingsverantwoordelijke persoonsgegevens worden verstrekt aan derden.

Artikel 9 Verdere verwerking persoonsgegevens

1. De te verwerken persoonsgegevens zullen slechts verder worden verwerkt op een wijze die niet onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor ze zijn verkregen. Daarbij zal rekening worden gehouden met de samenhang tussen de doeleinden, de aard van de gegevens en de waarborgen ter bescherming van de persoonlijke sfeer.
2. Gegevens mogen verder worden verwerkt indien dat noodzakelijk is om een wettelijke verplichting na te komen waaraan verwerkingsverantwoordelijke onderworpen is of geschiedt met de expliciete en uitdrukkelijke toestemming van de betrokkene.
- 3.

§ 3 BEVOEGDHEDEN EN PLICHTEN VAN VERWERKINGSVERANTWOORDELIJKE EN BEHEERDER

Artikel 10 Geheimhoudingsplicht

1. De persoonsgegevens worden alleen verwerkt door personen die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift, dan wel krachtens een overeenkomst tot geheimhouding zijn verplicht.
2. Medewerkers van de VRK en personen werkend in opdracht van de VRK, zijn op grond van artikel 125a, derde lid, Ambtenarenwet, verplicht tot geheimhouding van de persoonsgegevens waarvan zij kennis nemen.

Artikel 11 Register van verwerkingsactiviteiten.

1. Elke verwerkingsverantwoordelijke en, in voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke houdt een register als bedoeld in artikel 30 lid 1 van de AVG van de verwerkingsactiviteiten die onder hun verantwoordelijkheid plaatsvinden.
2. Voorafgaand aan nieuwe risicovolle verwerkingsactiviteiten kan de VRK de Autoriteit Persoonsgegevens raadplegen.

Artikel 12 Bewaren

1. Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor de verwerking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt. De Archiefwet (1995) en de regelgeving over de geneeskundige behandelingsovereenkomst zijn onverminderd van toepassing.
2. Persoonsgegevens mogen langer worden bewaard dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld, wanneer zij geanonimiseerd worden of voor zover ze uitsluitend voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden worden bewaard.
3. De verwerkingsverantwoordelijke stelt vast hoelang de in bepaalde bestanden opgenomen persoonsgegevens bewaard blijven. Deze gegevens worden samengevat in het register van verwerkingsactiviteiten..

Artikel 13 Rechtstreeks toegang tot de persoonsgegevens

Uitsluitend de beheerder en de door de beheerder aangewezen gebruikers hebben, met het oog op de dagelijkse zorg voor en het goed functioneren van de verwerking, rechtstreeks toegang tot de persoonsgegevens. In welke mate toegang is verleend, wordt vastgelegd in het register van verwerkingsactiviteiten.

Artikel 14 Beveiliging

De verwerkingverantwoordelijke legt passende technische en organisatorische maatregelen ten uitvoer om persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking. Deze maatregelen garanderen, rekening houdend met de stand van de techniek en de kosten van de ten uitvoerlegging, een passend beveiligingsniveau gelet op de risico's die de verwerking en de aard van de te beschermen gegevens met zich meebrengen. Bij de ontwikkeling van nieuw beleid of het ontwerp van nieuwe systemen om persoonsgegevens te verwerken worden privacy en gegevensbescherming als eisen meegenomen. In het geval van een datalek wordt hierover conform het bepaalde in de vastgestelde Procedure melding datalekken en informatiebeveiligingsincidenten VRK (2018) melding gedaan bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Artikel 15 Verwerker

Indien gebruik wordt gemaakt van de diensten van een verwerker, legt de verwerkersverantwoordelijke de wederzijdse verplichtingen met betrekking tot de omgang met persoonsgegevens schriftelijk in een verwerkersovereenkomst met die verwerker vast. De verwerker verwerkt de persoonsgegevens overeenkomstig diens overeengekomen verplichtingen.

§ 4 RECHTEN VAN DE BETROKKENE

Artikel 16 Informatieverstrekking aan de betrokkene

1. Indien bij de betrokkene zelf, de persoonsgegevens worden verkregen, deelt de verwerkingsverantwoordelijke vóór het moment van verkrijging de betrokkene mede:
  - a. zijn identiteit;
  - b. de doeleinden van de verwerking waarvoor de gegevens zijn bestemd, tenzij de betrokkene daarvan reeds aantoonbaar op de hoogte is;
  - c. de grondslag waarop u de verwerking baseert;
  - d. de eventuele ontvangers van de gegevens;
  - e. de bewaartermijn, of als dat niet mogelijk is de criteria voor het bepalen ervan;
  - f. in het geval van toestemming, dat betrokkene de toestemming weer kan intrekken;
  - g. dat de betrokkene het recht heeft een klacht in te dienen over de verwerking bij de Autoriteit Persoonsgegevens
2. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt nadere informatie voor zover dat gelet op de aard van de gegevens, de omstandigheden waaronder zij worden verkregen of het gebruik dat ervan wordt gemaakt, nodig is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en zorgvuldige verwerking te waarborgen.
3. De verwerkingsverantwoordelijke informeert de betrokkene over zijn rechten en op welke wijze de betrokkene deze rechten kan invoeren.

Artikel 17 Recht op inzage en afschrift van persoonsgegevens

1. De betrokkene heeft het recht kennis te nemen van de op zijn persoon betrekking hebbende verwerkte gegevens.
2. De gevraagde inzage en/of het gevraagde afschrift zal – nadat identiteit van betrokkene geverifieerd is - zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen vier weken, plaatsvinden respectievelijk worden verstrekt.
3. Voor de verstrekking van een afschrift mag een redelijke vergoeding in rekening worden gebracht. Hiervoor wordt een aparte regeling opgesteld.
4. Recht op inzage of afschrift kan worden geweigerd voor zover dit noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van een ander of op grond van een wettelijke regeling of verplichting.

Artikel 18 Recht op aanvulling en correctie van persoonsgegevens

1. Desgevraagd worden de opgenomen persoonsgegevens aangevuld met een door de betrokkene afgegeven verklaring met betrekking tot de opgenomen gegevens.
2. De betrokkene kan verzoeken om correctie van op hem betrekking hebbende gegevens indien:
  - a. deze feitelijk onjuist zijn,
  - b. voor het doel van de verwerking onvolledig of niet ter zake dienend zijn,
  - c. in strijd met een wettelijk voorschrift in de verwerking voorkomen.
3. De verantwoordelijke bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het schriftelijk verzoek tot correctie of aanvulling schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed.
4. De verantwoordelijke draagt zorg dat een beslissing tot correctie zo spoedig mogelijk wordt uitgevoerd.

Artikel 19 Recht op verwijdering van persoonsgegevens en “het recht om vergeten te worden”

1. De betrokkene kan verzoeken om vernietiging van op hem betrekking hebbende
  - a. gegevens.
2. De verantwoordelijke bericht de verzoeker binnen vier weken na ontvangst van het schriftelijk verzoek tot vernietiging schriftelijk of dan wel in hoeverre hij daaraan voldoet. Een weigering is met redenen omkleed.
3. De verantwoordelijke vernietigt de gegevens binnen drie maanden na een daartoe strekkend verzoek van de betrokkene, tenzij redelijkerwijs aannemelijk is dat de bewaring van aanmerkelijk belang is voor een ander dan de betrokkene, alsmede voor zover bewaring op grond van een wettelijk voorschrift vereist is.
4. De betrokkene heeft het recht om een verzoek te doen tot het wissen van persoonsgegevens wanneer:
  - i. de persoonsgegevens niet langer nodig zijn voor de doeleinden waarvoor zij zijn verwerkt,
  - ii. betrokkene zijn toestemming intrekt en de persoonsgegevens onrechtmatig zijn verwerkt.
5. Lid 4 is niet van toepassing indien de verwerking nodig is om redenen van algemeen belang op het gebied van volksgezondheid of indien een wettelijke bepaling hiertoe verplicht.

Artikel 20 Klachtenbehandeling

Indien de betrokkene van mening is dat de bepalingen van deze regeling niet worden nageleefd of om een andere reden het niet eens is met de verwerking van zijn persoonsgegevens, kan hij/zij zich wenden tot:

- a. de verwerkingsverantwoordelijke, conform de Klachtenregeling VRK; of
- b. de Autoriteit Persoonsgegevens

§ 5 SLOTBEPALINGEN

Artikel 21 Wijziging van deze regeling

1. Wijzigingen van deze regeling worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur.
2. De wijzigingen in de regeling zijn van kracht vier weken nadat ze bekend zijn gemaakt aan betrokkenen.

Artikel 22 Inwerkingtreding en citeertitel

1. Deze regeling treedt in werking vier weken na vaststelling door het Algemeen Bestuur.
2. Deze regeling wordt aangehaald als 'Algemene privacyregeling VRK'.

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur VRK op XX XX XX

TOELICHTING

Toelichting bij paragraaf 1: Algemene bepalingen

De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming (UAVG) beschermen de privacy van burgers in Nederland. De AVG en UAVG regelen in grote mate hoe wordt omgegaan met persoonsgegevens van burgers en welke rechten zij daarbij hebben. Ook binnen een organisatie als de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) worden persoonsgegevens verwerkt. Zonder die verwerking kan de VRK geen goede invulling geven aan haar bedrijfsvoering en aan de taken die zij dient uit te voeren op grond van de wet, primair de Wet Veiligheidsregio's, Wet Publieke Gezondheid en de Tijdelijke Wet Ambulancezorg. Bij het verwerken van persoonsgegevens is de VRK uiteraard gebonden aan de AVG.

Om op een juiste wijze te voldoen aan de AVG moet een organisatie daar wel het nodige voor regelen. De vereisten uit de wet vergen uitleg en acties binnen een organisatie, dus ook voor de VRK.

Door een algemene privacyregeling vast te stellen draagt de organisatie uit dat zij de verwerking van persoonsgegevens serieus neemt. Daarnaast wordt het voor verwerkers en betrokkenen binnen de VRK duidelijk wat de regels zijn ten aanzien van het verwerken van persoonsgegevens. Dit bevordert het bewust omgaan met persoonsgegevens en een eenduidige werkwijze hierbij.

Zodra duidelijke en algemeen geldende regels voor de organisatie zijn vastgelegd, wordt het mogelijk om in de lijn van de organisatie specifieke of gedetailleerde regels of beschrijvingen vast te stellen. Dat is nodig, omdat persoonsgegevens op verschillende manieren worden verwerkt, in verschillende systemen zijn opgenomen met bepaalde doeleinden.

Aan de hand van de Algemene privacyregeling worden vervolgens in meerdere, onderliggende vastgestelde regelingen de doelen van de verschillende verwerkingen vastgelegd. Daar worden specifieke zaken in vastgelegd, bijvoorbeeld de bewaartermijn. Op die manier is per gegevensverwerking inzichtelijk wat is afgesproken over die verwerkingen.

Een overzicht van de onderliggende regelingen wordt vastgelegd in een register van verwerkingsactiviteiten, zoals bepaald in artikel 3 van deze regeling.

Persoonsgegevens

Om een beeld te krijgen waar we in deze regeling over spreken, is het van belang om te weten wat eigenlijk wordt verstaan onder persoonsgegevens. Zoals ook uit de AVG valt op te maken, omschrijven we persoonsgegevens als volgt:

Persoonsgegevens geven directe of indirecte informatie over een persoon. Deze persoon moet daarbij wel te identificeren zijn.

Wat houdt dit in? Het gaat om elk gegeven, dus niet alleen tekst, maar ook foto's of geluid van een persoon. Ook hier kunnen namelijk persoonsgegevens in staan. Denk aan een foto, die geeft in één oogopslag informatie over ras en geslacht.

De gegevens moeten een persoon betreffen. Dat kan direct of indirect zijn. Bij direct moet men denken aan met naam en toenaam:

- . Naam
- . Adres
- . E-mail
- . Dossier met naam erin
- . Vingerafdrukken

Vingerafdrukken bevatten weliswaar geen naam, maar het gaat hier toch om gegevens die heel duidelijk herleidbaar zijn naar één persoon.

Bij indirecte gegevens gaat het om gegevens die vooral gaan over een zaak, dossier of feiten. Die gegevens kunnen wel via een omweg informatie bevatten over een persoon. Denk aan:

- . Inkomen
- . Beoordeling
- . Algemeen verslag

Als die gegevens in verband kunnen worden gebracht met een persoon en bepalend zijn voor de manier waarop die persoon vervolgens wordt behandeld of beoordeeld, dan spreken we alsnog van persoonsgegevens.

Identificeren van persoon

Als je niet weet om welke persoon het gaat, kun je lastig spreken van persoonsgegevens. Bij directe persoonsgegevens is een persoon al geïdentificeerd of in ieder geval met naam en toenaam bekend waardoor identificeren eenvoudig is.

Als je alleen een simpel gegeven hebt, zoals een woonplaats of een leeftijd, dan gaat het er om of je de identiteit van de betrokken persoon zonder al te veel inspanning kunt vaststellen. Daarbij is het van belang in welke mate degene die de gegevens bezit heeft, over mogelijkheden beschikt om die identiteit vast te stellen. Met andere woorden: Hoe meer mensen, middelen, geld en toegang tot andere systemen een organisatie heeft, hoe makkelijker het wordt om iemand te identificeren aan de hand van verschillende losse gegevens.

Bijzondere persoonsgegevens (artikel 9 AVG)

Naast gewone persoonsgegevens behandelt de AVG ook bijzondere persoonsgegevens. Daar gelden strengere regels voor. In principe is de verwerking van deze gegevens verboden. De AVG en de UAVG omschrijven zelf de uitzonderingen op grond waarvan de

verwerking van bijzondere persoonsgegevens wel is toegestaan. Onder bijzondere persoonsgegevens

verstaat de wet:

- . ras (daar valt dus ook een foto onder).
- . godsdienst of levensovertuiging;
- . politieke gezindheid;
- . gezondheid;
- . strafrechtelijk verleden;
- . seksuele geaardheid;
- . lidmaatschap van een vakvereniging
- . burger servicenummer (BSN)

Toelichting bij paragraaf 2: Verwerking van persoonsgegevens

Heb je in je werk te maken met het verwerken van persoonsgegevens? Dan is het belangrijk om rekening te houden met enkele kaders en regels.

Denk aan rechtmatigheid van het verwerken, doelmatigheid, proportionaliteit, zorgvuldigheid, beveiliging, bewaartermijnen en dergelijke. Die begrippen worden onderstaand toegelicht.

Doeleinden (artikelen 4 en 9)

Als binnen een organisatie is bepaald dat de verwerking noodzakelijk is, mag volgens de wet de verwerking ook niet verder gaan dan nodig. Het doel van de verwerking moet worden vastgelegd.

Door het vastleggen van de doeleinden, kunnen de organisatie en de betrokkene zelf controleren of de verwerking nog wel gebeurt in lijn met het oorspronkelijke doel.

De wetgever heeft het bovenstaande over de doeleinden vastgelegd in artikel 6 AVG. Dat wordt het doelbindingsprincipe genoemd en daardoor kan en moet een verwerking van persoonsgegevens worden beperkt tot een specifiek doel of specifieke doeleinden.

Grondslagen (artikel 5)

Als men persoonsgegevens gaat verwerken, moeten de doeleinden duidelijk worden omschreven. Maar dat is niet alles, dat doel moet vallen binnen de wettelijke grondslagen voor rechtmatige verwerking. Deze zijn opgenomen in artikel 6 AVG en artikel 5 van deze regeling. Als de gegevensverwerking niet valt te rijmen met één van die grondslagen, dan is het niet toegestaan.

- De meest voor de hand liggende grondslag is de ondubbelzinnige toestemming van de betrokkene. Dat betekent: als je zelf heel duidelijk akkoord bent gegaan met verwerking, dan is het toegestaan.

Daarnaast gelden de volgende grondslagen:

- wanneer de gegevensverwerking (dan wel gegevensverstrekking aan een derde partij) noodzakelijk is voor de uitvoering van een overeenkomst waarbij betrokkene partij is
  - o Dat betekent: Je gaat ergens werken, je koopt iets, je ondertekent een contract. Dan is het belangrijk om bepaalde persoonsgegevens te verstrekken.
- voor nakoming van een wettelijke verplichting;
  - o Dat betekent: Als de wet vereist dat in bepaalde gevallen persoonsgegevens moeten worden verstrekt, dan zul je daar aan mee moeten werken.
- ter vrijwaring van een vitaal belang van de betrokkene;
  - o Dat betekent: Denk aan je gezondheid, je veiligheid. Als je leven in het geding is, dan kan het noodzakelijk zijn dat je persoonsgegevens worden verwerkt.
- voor de goede invulling van een publiekrechtelijke taak door het desbetreffende bestuursorgaan;
  - o Dat betekent: Het gaat hier om net iets anders dan de grondslag van de wettelijke verplichting. Een publieke taak is bijvoorbeeld de voorbereiding op rampenbestrijding en crisisbeheersing. Daarbij bestaat geen wettelijke plicht om persoonsgegevens te verwerken, maar toch kan het noodzakelijk zijn om de opleidingsgegevens van hulpverleners te verwerken in overzichten, omdat anders niet kan worden beoordeeld of de hulpverlening de juiste kwaliteit in huis heeft.
- of voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke of van een derde aan wie de gegevens worden verstrekt.
  - o Dat betekent: Het gerechtvaardigde belang moet je zien als een voorwaardelijke eis. Dat betekent dat een verantwoordelijke niet op een normale manier kan doen wat hij of zij als organisatie moet doen, zonder de gegevens te verwerken. Voorbeeld: Je geeft je persoonsgegevens aan een verzekeraar bij het afsluiten van een verzekering. Om schade voor jou af te handelen, zal de verzekeraar jouw gegevens moeten verwerken. Bijvoorbeeld door ze te verstrekken aan een andere verzekeraar. Dat is dus een

voorwaarde: Zonder het verstrekken van jouw gegevens kan je verzekeraar niet voor jou optreden als verzekeraar.

Bijzondere persoonsgegevens (artikelen 6 en 7)

Voor de verwerking van bijzondere persoonsgegevens is het van belang om extra waarborgen in te bouwen. Door in de regeling, in lijn met de AVG, de uitzonderingen op het verbod van verwerken van dit soort gegevens op te nemen, is duidelijk in welke specifieke gevallen bijzondere persoonsgegevens verwerkt mogen worden.

Toelichting bij paragraaf 3: De bevoegdheden en plichten van de verwerkingsverantwoordelijke en de beheerder.

Voor de verwerking van persoonsgegevens in een organisatie ligt de verantwoordelijkheid bij de verwerkingsverantwoordelijke en de beheerder. De AVG definieert de verantwoordelijke als diegene die het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt.

De beheerder is degene die verantwoordelijk is voor een bepaalde verwerking in de organisatie. Dat is de lagere verantwoordelijke, denk aan een manager van een afdeling of team, die het algehele beheer over het systeem voert. Die beheerder is ook verantwoordelijk voor het vastleggen van de specifieke doeleinden en andere vereisten voor verwerking in dat systeem.

Onder de beheerder valt de gebruiker. Dat zijn medewerkers in de organisatie die gegevens in het systeem opnemen of bewerken uit hoofde van hun functie.

Geheimhouding (artikel 10)

Alle medewerkers binnen de VRK zijn op grond van de Ambtenarenwet verplicht tot geheimhouding. Overtreding van een geheimhoudingsplicht is strafbaar.

De geheimhoudingsplicht geldt ook voor personen, niet werkzaam bij de VRK, die voor de VRK werkzaamheden uitvoeren waarbij ze persoonsgegevens verwerken. In de AVG worden die personen verwerkers genoemd. Met een verwerker moet een zogenaamde verwerkersovereenkomst worden afgesloten, waarvan de geheimhoudingsplicht onderdeel uit maakt.

Bewaren en verwijderen (artikel 12)

Persoonsgegevens worden niet langer bewaard dan noodzakelijk is voor de verwerkelijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt. Dat betekent dat de beheerder van een verwerking in een protocol of een regeling bij die verwerking moet vaststellen hoe lang de gegevens bewaard worden. In het register van

verwerkingsactiviteiten worden die bewaartermijnen van de verschillende verwerkingen vervolgens overzichtelijk samengevat.

Als op een bepaald moment blijkt dat een verwerking van gegevens in haar geheel verwijderd moeten worden, dan stelt een beheerder van een systeem dat vast. Dat besluit wordt vervolgens echter door of namens de verwerkersverantwoordelijke genomen. Gegevens worden niet verwijderd als ze op grond van de Archiefwet bewaard moeten worden.

Toegang en beveiliging (artikelen 14 en 15)

Uitsluitend de beheerder en de door de beheerder aangewezen gebruikers kunnen persoonsgegevens inzien. Het is de bedoeling dat een organisatie werkt met autorisatieniveaus. Alleen personen die uit hoofde van hun functie met bepaalde persoonsgegevens werken, krijgen toegang. Die toegang wordt beperkt tot het strikt noodzakelijke, dus niet meer inzien dan noodzakelijk. Dat betekent dat de beheerders op een verantwoorde manier om moeten gaan met het toekennen van autorisaties aan hun personeel. De manier waarop dat gebeurt dient te worden beschreven voor een bepaalde gegevensverwerking.

Daarnaast moeten de systemen waarin persoonsgegevens worden verwerkt, op een passende manier beveiligd zijn. Daarmee wordt bedoeld dat de beveiliging een niveau moet hebben dat voldoet aan de eisen die in de dagelijkse praktijk voor soortgelijke systemen en organisaties noodzakelijk en gangbaar is. De beheerder en de verwerkersverantwoordelijke voor het technisch beheer van dergelijke systemen, dat kan ook een externe leverancier zijn, zorgen er voor dat die beveiliging op orde is. Afspraken over het niveau van beveiliging en de daartoe door de verwerker te treffen maatregelen worden in de verwerkersovereenkomst beschreven.

Toelichting bij paragraaf 4: De rechten van de betrokkene (artikelen 16, 17, 18, 19)

De wet kent aan een betrokkene een aantal rechten toe. De verwerkersverantwoordelijke informeert de betrokkene over die rechten. Daarbij is de verwerkersverantwoordelijke verplicht om een betrokkene te informeren over het hoe en waarom van een verwerking als hij om de gegevens vraagt aan de betrokkene.

Een betrokkene heeft het recht om zijn gegevens in te zien. In beginsel mag een organisatie daar een vergoeding voor vragen. Hiervoor geldt een reactietermijn: binnen vier weken moet inzage in de gegevens worden gegeven.

Als een betrokkene tot de conclusie komt dat zijn gegevens onjuist zijn, kan hij de verantwoordelijke verzoeken om zijn gegevens te verbeteren. De verwerkersverantwoordelijke moet daar in principe aan meewerken. Hij kan weigeren, maar moet dat dan wel goed uitleggen aan de betrokkene. Hetzelfde geldt voor een verzoek van een betrokkene om zijn gegevens te laten vernietigen.

Klachten (artikel 20)

De organisatie moet vragen over de verwerking van persoonsgegevens kunnen beantwoorden. De beheerder is daarvoor in eerste instantie de aangewezen persoon. Hij is verantwoordelijk voor het systeem en kan de meeste vragen inhoudelijk het best behandelen.

Indien de betrokkene toch van mening is dat de bepalingen van de regeling niet worden nageleefd of andere reden tot klagen heeft over de verwerking van zijn persoonsgegevens, kan hij zich aan de hand van de klachtenregeling VRK wenden tot de verantwoordelijke of tot de toezichthouder, de Autoriteit Persoonsgegevens.